

Riksföreningen för
Ambulanssjuksköterskor

MEDLEMSRAPPORT 141127, REVIDERAD 150922

Sammanfattning

Statistik från 2014 visar att det fortfarande tar lång tid för ambulans att nå fram till invånarna i Båstads kommun och Örkelljunga kommun vid prio 1-larm. En utökning av antalet ambulanser under 2014 har inte nämnvärt minskat insatstiderna. För att öka invånarnas trygghet och minska väntetiden på ambulanssjukvård föreslår Riksföreningen för Ambulanssjuksköterskor att Single Responders/förstärkningsenheter införs som komplement till ambulans, bemannade med en ensam erfaren ambulanssjuksköterska, placerade i Båstad och Örkelljunga alla veckans dagar, dag och kväll.

Utredare: Peter Jonasson

peter@prehospital.se

070-688 99 64

SINGLE RESPONDER/FÖRSTÄRKNINGSENHET – EN KOSTNADSEFFEKTIV ÅTGÄRD FÖR ATT ÖKA INVÅNARNAS TRYGGHET OCH MINSKA VÄNTETIDEN PÅ AMBULANSSJUKVÅRD I BÅSTADS KOMMUN OCH ÖRKELLJUNGA KOMMUN?

BAKGRUND

AMBULANSSJUKVÅRDEN I REGION SKÅNE

Ambulanssjukvården har en mycket viktig trygghetsskapande funktion för befolkningen och för den enskilde patienten, där en kvalificerad prehospital akutsjukvård kan vara helt avgörande för behandlingsresultatet. Att anpassa ambulanssjukvården till samhällets krav är en stor utmaning. Ambulanssjukvården har under de senaste decennierna utvecklats från att vara en ren transportorganisation med begränsad medicinsk kompetens och små behandlingsmöjligheter till att vara en prehospital akutsjukvårdsorganisation med hög medicinsk- och omvårdnadskompetens och tillgång till många olika behandlingsalternativ. En ambulans i Region Skåne bemannas av en ambulanssjuksköterska (legitimerad sjuksköterska med specialistutbildning inom ambulanssjukvård, andra godkända specialistutbildningar är till exempel anestesisjukvård och intensivvård) och en ambulanssjukvårdare (undersköterska med påbyggnadsutbildning i ambulanssjukvård) (1,2).

Enligt politiskt beslut ska 90 procent av Region Skånes invånare nås av ambulans vid prio 1-larm inom 20 minuter och 99 procent inom 35 minuter (3). Vid prio 1-larm ska ambulansen kvittera uppdraget inom 90 sekunder (4). Statistik från 2014 visar att det fortfarande tar lång tid för ambulans att nå fram till invånarna i Båstads kommun och Örkelljunga kommun vid prio 1-larm. Från det att larmcentralen skapat uppdraget tills dess att ambulansen anländer till platsen är mediantiden 18:39 (2013: 20:49) minuter i Båstads kommun och 21:56 (2013: 22:07) minuter i Örkelljunga kommun (5,6).

Under 2014 fick Båstads kommun en dygnsambulans alla veckans dagar och Örkelljunga kommun en dagambulans lördag och söndag. Dessa förändringar minskade endast insatstiderna och antalet IVPA- och sjukvårdslarm marginellt (6,7,8).

Antalet ambulansuppdrag i Båstads kommun och Örkelljunga kommun under 2014 framgår av tabellen nedan (9).

Kommun	Prio 1	Prio 2	Prio 3	Totalt
Båstads	793	1080	87	1960
Örkelljunga	561	565	70	1196

SVERIGES TELEVISIONS NATIONELLA JÄMFÖRELSE AV AMBULANSSJUKVÅRDEN

Sveriges Television (SVT) visade i sin nationella jämförelse av ambulanssjukvården, #ettsverige, på orättvisorna inom ambulanssjukvården i Region Skåne. Örkelljunga kommun, som har en befolkning på drygt 9700 invånare, saknar en dygnsambulans i jämförelse med Perstorps kommun, som har en befolkning på drygt 7000 invånare (10). Mediantiden vid prio 1-uppdrag 2014 var för Perstorps kommun 11:37 minuter och för Örkelljunga kommun 21:56 minuter, det vill säga nästan dubbelt så lång (6,

10). Antalet prio 1-uppdrag 2014 var i Perstorps kommun 510 stycken och i Örkelljunga kommun 561 stycken (9,10). Se nedan tabell.

Kommun	Antal invånare	Ambulans	Antal prio 1	Mediantid prio 1
Perstorp	7000	Dygnet runt	510	11:37
Örkelljunga	9700	Dagambulans lördag-söndag 9-20	561	21:56

Sett ur Hälso- och sjukvårdslagens skrivning om en "vård på lika villkor" (11) påtalar statistiken en skev fördelning av ambulansresurserna i Region Skåne samt kommuner vars invånare inte får ambulanssjukvård på lika villkor eller hjälp inom de politiskt uppsatta målen.

RÄDDNINGSTJÄNSTENS MEDVERKAN I AMBULANSSJUKVÅRDEN I REGION SKÅNE

Den kommunala räddningstjänsten larmas ut a) när den beräknas nå patienten snabbare än ambulansen (sjukvårdslarm hjärtstopp), b) när ambulans inte kan nå patienten inom rimlig tid (I Väntan På Ambulans (IVPA), 15 minuters tidsvinst) eller c) när ambulansen behöver assistans. Tidigare fanns det även sjukvårdslarm trauma, men det är numera borttaget (12,13). Vid prio 1-larm ska räddningstjänstens styrkeledare, som åker direkt till patienten i eget fordon (Första InsatsPerson, FIP), kvittera uppdraget inom 90 sekunder och brandmännen, som först åker till stationen och hämtar sin brandbil och därefter åker till patienten, ska kvittera inom 5 minuter (14,15).

Antalet sjukvårdslarm hjärtstopp, IVPA-larm och ambulansassistans 2014 för räddningstjänsten i Båstads kommun, med stationer i Båstad, Förslöv och Torekov, och för räddningstjänsten i Örkelljunga kommun, med stationer i Örkelljunga och Skånes Fagerhult, framgår av tabellen nedan (7,8).

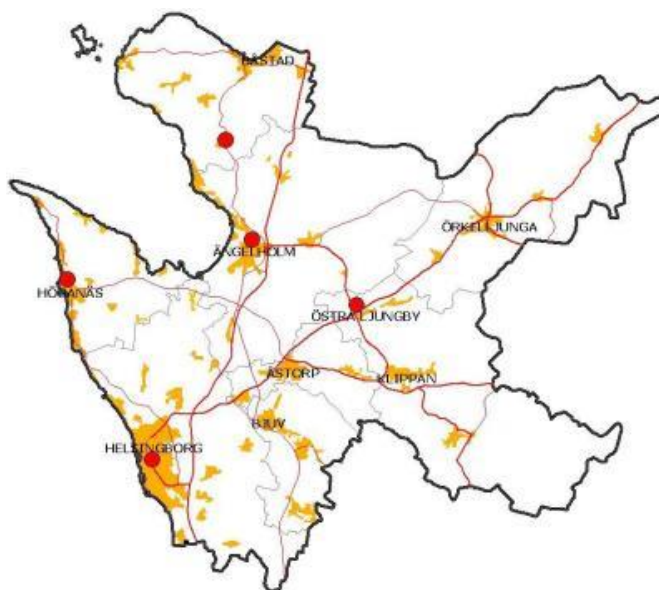
Räddningstjänst kommun	Sjukvårdslarm Hjärtstopp	I Väntan På Ambulans-larm	Ambulansassistans	Totalt
Båstad	9	49	6	64
Örkelljunga	12	31	0	43

Värt att notera är att för Örkelljungas del så ökade antalet IVPA-larm med över 50 procent 2014 jämfört med 2013, 31 stycken 2014 mot 14 stycken 2013 (8)!

NULÄGE AMBULANSSJUKVÅRDEN I BÅSTADS KOMMUN OCH ÖRKELLJUNGA KOMMUN

I nuläget har Båstads kommun från och med 140901 en dygnsambulans alla veckans dagar, placerad i Förslöv. Örkelljunga kommun har från och med 140920 en dagambulans lördag och söndag med tjänstgöringstid mellan klockan 09-20, placerad i Örkelljunga. Båda dessa ambulanser utgår från ambulansstationen i Ängelholm. Övrig tid är ambulansen placerad i Östra Ljungby måndag-fredag med

tjänstgöringstid mellan klockan 10-20. Även denna ambulans utgår från ambulansstationen i Ängelholm (16).

Kartan visar ambulansdistrikt 3 och dess ambulansstationer (kartan är inte uppdaterad med Örkelljunga) (12).

Om patienten är i behov av ambulanssjukvård lämnar ambulansen området och åker till sjukhus. I nordvästra Skåne är det Ängelholms sjukhus (öppet alla veckans dagar mellan klockan 08-20, tar främst emot medicinpatienter) eller Helsingborgs lasarett (öppet dygnet runt alla veckans dagar, tar emot i stort sett alla patientkategorier, undantag pågående hjärtinfarkt under jourtid, då transporteras patienten direkt till SUS Lund för behandling). Om möjligt skickas passningsambulans från annan ambulansstation, vilket inverkar negativt på det områdets ambulansstillgänglighet. Om denna möjlighet saknas står emellertid området utan ambulans under lång tid och väntan kan bli lång för den som behöver ambulanssjukvård (16).

SINGLE RESPONDER/FÖRSTÄRKNINGSENHET

För att öka tryggheten och minska väntetiden på ambulanssjukvård för invånarna kan ambulans kompletteras med så kallad Single Responder, fortsättningsvis benämnd förstärkningsenhet efter Riksföreningen för Ambulanssjuksköterskors förslag (17). En förstärkningsenhet är en kostnadseffektiv lösning för att förstärka ambulanssjukvården genom att minska väntetiden på ambulanssjukvård då den bemannas av en ensam erfaren ambulanssjuksköterska, till skillnad mot en ambulans som bemannas av en ambulanssjuksköterska och ambulanssjukvårdare. Den största fördelen med en förstärkningsenhet är att den aldrig lämnar sitt område, till skillnad mot en ambulans, vilket gör att väntetiden på ambulanssjukvård minskar (2).

En förstärkningsenhet kan med fördel placeras på en brandstation, som har lämpliga lokaler, vilket gynnar samverkan vid larm. En förstärkningsenhet är ett utryckningsfordon med samma avancerade utrustning som en ambulans, exklusive bår. En förstärkningsenhet ska inte förväxlas med en bedömningsenhet, som främst åker på prio 2- och 3-uppdrag i en storstad. En förstärkningsenhet på landsbygd fungerar självfallet också som en bedömningsenhet då den täcker både förstärkningen och bedömningen, vilket avlastar ambulanssjukvården.

Vid prio 1- och 2-uppdrag larmas förstärkningsenhet och ambulans parallellt. Om förstärkningsenhetens ambulanssjuksköterska bedömer att det inte finns behov av ambulans återkallas den, vilket innebär att väntetiden på ambulans minskas genom ökad ambulansstillgänglighet generellt i distriktet. En förstärkningsenhet innebär att antalet tvåbilslarm kan minskas, vilket frigör viktiga och fåtaliga ambulansresurser (2). En förstärkningsenhet kan utgöra sjukvårdsledningsenhet, via konceptet PS Plus, vilket frigör viktiga och fåtaliga ambulansresurser vid till exempel trafikolyckor (18).

Västra Götalandsregionen har under 2013 infört tre förstärkningsenheter (Lilla Edet, Dalsland, Skara) för att minska väntetiden på ambulanssjukvård (2,19,20,21). Bakgrunden var att Västra Götalandsregionens måltal för responstid inte uppfylldes. Att införa förstärkningsenheter betraktades som mer realistiskt och kvalitetshöjande än att skaffa fler ambulanser, eftersom en ambulans sällan är på plats då den behövs eftersom den skickas till andra orter när behov uppstår (2).

En forskningsrapport från Högskolan Väst 2014 (2) om förstärkningsenheten i Lilla Edet visar tydligt att enheten har minskat väntetiden på ambulanssjukvård med nästan 50 procent, från längst till kortast väntetid i hela NU-sjukvården, Västra Götalandsregionen! Införandet av förstärkningsenheten har varit så framgångsrikt att en av slutsatserna som dras är att *"det finns goda skäl att tro att detta är början på en ny trend inom svensk prehospitalkvård"* (Carlström, 2014, sidan 2). Och fler landsting följer efter: Landstinget Sörmland införde en förstärkningsenhet i Gnesta våren 2014, Landstinget Blekinge inför två förstärkningsenheter i östra och västra delen av länet under 2015 och Region Gävleborg inför en förstärkningsenhet i Los under 2015 (22,23,24).

Riksföreningen för Ambulanssjuksköterskors medlemsrapport om Single Responders i Region Skåne, som publicerades 141127 och distribuerades till politiker och tjänstemän, uppmärksammades i media och startade en politisk debatt (25). 150426 skrev (M) en motion om att införa förstärkningsenheter i Region Skåne, efter Riksföreningen för Ambulanssjuksköterskors förslag (26). 150831 biföll hälso- och sjukvårdsnämnden motionen (27). 150903 biföll regionstyrelsen motionen 150903 (28). 150929 behandlas motionen i regionfullmäktige (29).

KOSTNAD FÖRSTÄRKNINGSENHET

Landstinget Blekinge har beräknat kostnaden för två stycken förstärkningsenheter till cirka 2 900 000 kronor år ett (år två till fem tillkommer lönerevision och inflation) med vardera åtta timmars tjänstgöringstid, fem dagar i veckan (23).

RISKANALYS ENSAMARBETE FÖRSTÄRKNINGSENHET

Det finns risker med ensamarbete, även om dessa inte bör överdrivas, till exempel i form av hot och våld, tunga lyft, radiokommunikation och navigering i samband med framförande av fordon, vilket den ambulanssjuksköterska som ansöker om tjänsten bör vara införstådd med. Dessa risker bedöms vara låga i förhållande till antalet uppdrag som förstärkningsenheten åker ensam på. Risk- och konsekvensanalyser bör göras regelbundet för att förebygga eventuella risker. Om räddningstjänsten medföljer vid larm; sjukvårdslarm hjärtstopp och IVPA-larm, minskar riskerna ytterligare (2,30,31).

MERVÄRDE FÖRSTÄRKNINGSENHET

Det finns få karriärvägar för en erfaren ambulanssjuksköterska inom ambulanssjukvården. I takt med att allt fler universitets- och högskoleutbildade ambulanssjuksköterskor, inte sällan med magisterexamen, anställs ökar kraven på arbetsgivaren att erbjuda en god karriärutveckling för att behålla sina medarbetare. Att tjänstgöra på en förstärkningsenhet kan vara en del i detta genom att erbjuda den erfarna ambulanssjuksköterskan ytterligare utbildning och ökat ansvar (32).

FORSKNING OCH UTVECKLING (FOU) FÖRSTÄRKNINGSENHET

Det finns få studier av förstärkningsenhetssystemet i Sverige (2,32). I samarbete med ambulansenhetens forsknings- och utvecklingsansvarige (FoU) finns det goda möjligheter att bedriva regional, nationell och internationell forskning och utveckling av systemet i väntan på larm (32).

SAVING MORE LIVES IN SWEDEN (SAMS)

I flera landsting/regioner larmas alltid ambulans, räddningstjänst och polis parallellt vid hjärtstopp (via forskningsprojektet SAving More lives in Sweden, SAMS). Tanken med att larma samhällets samtliga blåljusresurser är att nå fram snabbare till en patient med hjärtstopp och påbörja behandling med hjärtlungräddning och hjärtstartare (34). Region Skåne deltar inte i SAMS, men redan idag larmas räddningstjänsten på sjukvårdslarm hjärtstopp, men endast om de beräknas nå patienten snabbare än ambulansen (35). Genom avtal mellan Region Skånes Prehospitla Enhet (RSPE) och räddningstjänsten i Båstads kommun och räddningstjänsten i Örkelljunga kommun kan förstärkningsenhet, ambulans och räddningstjänst alltid larmas ut parallellt vid hjärtstopp, vilket ökar patientens överlevnadschanser betydligt (12).

SMS-LIVRÄDDARE OCH HJÄRTSTARTARE

Då tiden är den absolut viktigaste faktorn vid hjärtstopp kan frivilliga personer, utbildade i hjärt- och lungräddning (HLR), larmas via SMS till patienten för att utföra HLR innan ambulans, räddningstjänst och polis hinner till platsen, vilket ökar patientens chanser till överlevnad (36). Om tillgång till hjärtstartare finns, ökar chanserna ytterligare (37).

FÖRSLAG AMBULANSSJUKVÅRD BÅSTADS KOMMUN OCH ÖRKELLJUNGA KOMMUN

Ambulanssjukvården i nordvästra Skåne kompletteras med förstärkningsenheter i Båstad och Örkelljunga alla veckans dagar, dag och kväll. Dygnsambulansen i Förslöv behåller nuvarande tjänstgöringstider. Dagambulansen i Örkelljunga lördag och söndag flyttas tillbaka till Östra Ljungby för att på så vis nå fler invånare och få högre nyttjandegrad. SAMS och SMS-livräddare införs. Dessa förslag innebär ökad trygghet för invånarna i Båstad kommun och Örkelljunga kommun eftersom de minskar väntetiden på ambulanssjukvård alla veckans dagar, dag och kväll. Dessutom ökar ambulansstillgängligheten i distriktet, vilket minskar väntetiden på ambulans generellt.

SINGLE RESPONDER-NÄTVERKET SVERIGE

Det har nyligen bildats ett Single Responder-nätverk på Facebook ("Single Responder-nätverket Sverige"). Välkommen att gå med i detta!

KONTAKTUPPGIFTER UTREDARE MEDLEMSRAPPORT

UTREDARE:

Peter Jonasson

Specialistsjuksköterska ambulanssjukvård, anestesijukvård, intensivvård

Filosofie Magister Omvårdnad

Verksam inom ambulanssjukvården sedan 1997, inom ambulanssjukvården i Region Skåne sedan 2003 och har en mängd idéer och förslag på hur ambulanssjukvården i Region Skåne kan utvecklas för optimal prehospital akutsjukvård med patienten i centrum.

Kontaktuppgifter:

peter@prehospital.se

070-688 99 64

<http://se.linkedin.com/pub/peter-jonasson/55/60b/751>

RIKSFÖRENINGEN FÖR AMBULANSSJUKSKÖTERSKOR (RAS)

Riksföreningen för Ambulanssjuksköterskor (RAS) är en ideell organisation bestående av ambulanssjuksköterskor från hela Sverige som verkar för en bättre och enhetligare ambulanssjukvård i Sverige enligt Hälso- och sjukvårdslagens andra paragraf. Föreningen har idag cirka 300 medlemmar och verkar i flera områden som berör svenskarnas omvårdnad utanför Sverige.

Janne Kautto, ordförande

janne.kautto@ambssk.se

076-945 35 56

www.ambssk.se

REFERENSER

1. Helsingborgs lasarett, ambulansenheten (130821). Nuläge för prehospital vård i Region Skåne <http://www.helsingborgslasarett.se/patienterochnarstaende/enheterochmottagningar/ambulansenheten/vartuppdrag.4.5fc740db14017badc9b1b75.html> (hämtad 140920).
2. Carlström, E (2014). First Single Responder – en prehospital verksamhet på försök. Trollhättan: Högskolan Väst.
3. Helsingborgs lasarett, ambulansenheten (130821). Tillgänglighetsmål för ambulansverksamheten nordvästra Skåne <http://www.helsingborgslasarett.se/patienterochnarstaende/enheterochmottagningar/ambulansenheten/vartuppdrag/tillganglighetsmal.4.5fc740db14017badc9b1b49.html> (hämtad 140920).
4. Helsingborgs lasarett, ambulansenheten (130906). Förutsättningar för ett ambulansuppdrag <http://www.helsingborgslasarett.se/patienterochnarstaende/enheterochmottagningar/ambulansenheten/vartuppdrag/forutsattningarforambulansuppdrag.4.5fc740db14017badc9b1b85.html> (hämtad 140920).
5. Region Skånes Prehospitala Enhet (2014). Uppdragstider prio 1 per kommun 2013 <http://www.skane.se/Public/AKS/RSPE/Ambulansstatistik/2013/Prio1%20uppdrag%20tidsstatistik%20per%20kommun%202013%20Region%20Sk%c3%a5ne.pdf> (hämtad 150910).
6. Region Skånes Prehospitala Enhet (2015). Uppdragstider prio 1 per kommun Q1 – Q4 1/1-31/12 2014 <http://www.skane.se/Public/AKS/RSPE/Ambulansstatistik/2014/Q1-Q4%20%202014%20Prio%201%20uppdrag%20tidsstatistik%20per%20kommun%20%20%20Region%20Sk%c3%a5ne.pdf> (hämtad 150906).
7. Personlig kommunikation Ingmar Mauritzon, brandman, Räddningstjänsten Skåne Nordväst (150521).
8. Personlig kommunikation Pelle Pettersson, operativ chef, Räddningstjänsten Båstad (150901).
9. Region Skånes Prehospitala Enhet (2015). Antal uppdrag per prio Q1-Q4 2014 <http://www.skane.se/Public/AKS/RSPE/Ambulansstatistik/2014/Uppdrag%20per%20kommun%20q1-q4%202014%20hel%c3%a5r.pdf> (hämtad 150906).
10. Sveriges Television (2015). #ettsverige (<http://www.svt.se/nyheter/regionalt/helsingborg/nar-de-kommer-fram-ar-jag-redan-dod>) (hämtad 150906).
11. Hälso- och sjukvårdslag SFS 1982:763 https://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Halso--och-sjukvardslag-1982_sfs-1982-763/ (hämtad 150906)
12. Region Skånes Prehospitala Enhet (2014). Allmänt om IVPA och sjukvårdslarm samt övrigt bistånd från räddningstjänst till ambulanssjukvården – avtalstecknande <http://www.skane.se/sv/Webbplatser/Avdelningen-for-krisberedskap-och-sakerhet/RSPE/Specialomraden/IVPASjukvardslarm/Allmant/> (hämtad 140920).

13. Personlig kommunikation Pelle Englezon, handläggare – samordnare, Region Skånes Prehospitala Enhet (RSPE) (140827).
14. Räddningstjänsten Båstad (140331). FIP, Första InsatsPerson <http://www.bastad.se/kommun-samhalle/om-kommunen/raddningstjanst/raddar/fip-forsta-insatsperson> (hämtad 141010).
15. Räddningstjänsten Båstad (140331). Bli brandman <http://www.bastad.se/kommun-samhalle/om-kommunen/raddningstjanst/raddar/bli-brandman> (hämtad 141010).
16. Helsingborgs lasarett, ambulansenheten (130906). Våra stationer <http://www.helsingborgslasarett.se/patienterochnarstaende/enheterochmottagningar/ambulansenheten/varastationer.4.5fc740db14017badc9b1c8f.html> (hämtad 140920).
17. Riksföreningen för Ambulanssjuksköterskor, Single Responder-nätverket (150906). Förslag på benämningar från Single Responder-nätverket inför FLISA 2015.
18. Landstinget i Östergötland (141002). PS Plus <http://www2.lio.se/Verksamheter/Katastrofmedicinskt-centrum/Kurser/PS-Prehospital-sjukvardsledning---PS-plus/> (hämtad 140920).
19. NU-sjukvården (131121). Single Responder ska förkorta väntetiderna på ambulans i Lilla Edet <http://www.nusjukvarden.se/sv/NU-sjukvarden/Aktuellt-fran-NU-sjukvarden/ingel-responder-ska-forkortavantetiderna-pa-ambulans-i-Lilla-Edet/> (hämtad 140920).
20. NU-sjukvården (131121). Ambulansen i Dalsland förstärks med en Single Responder <http://www.nusjukvarden.se/sv/NU-sjukvarden/Aktuellt-fran-NU-sjukvarden/Ambulansen-i-Dalsland-forstarks-med-en-singel-responder/> (hämtad 140920).
21. Skaraborgs läns tidning (140316). De avlastar ambulansen <http://www.skaraborgslanstidning.se/artikel/69575/de-avlastar-ambulansen> (hämtad 140920).
22. Landstinget Sörmland (140829). Nu kör ambulansens soloakutbil <http://www.landstingetsormland.se/extra-ingang/Nyheter/Nu-kor-ambulansens-soloakutbil> (hämtad 140920).
23. Landstinget Blekinge (140306). Ambulansverksamhetens resursbehov med utgångspunkt från de politiskt beslutade tillgänglighetsmålen vid prio 1-larm, det vill säga att nå den nödställda inom 15 minuter i 90 % av fallen [http://styrelsemote.se/PublicLtBlekinge/files/Blekinge%20H%C3%A4so-%20och%20sjukv%C3%A5rdsn%C3%A4mnd%20\(HSN\)/2014-06-26%200830%20%20H%C3%A4so-%20och%20sjukv%C3%A5rdsn%C3%A4mnden/008%20B%201%20ambulansutredningen.pdf](http://styrelsemote.se/PublicLtBlekinge/files/Blekinge%20H%C3%A4so-%20och%20sjukv%C3%A5rdsn%C3%A4mnd%20(HSN)/2014-06-26%200830%20%20H%C3%A4so-%20och%20sjukv%C3%A5rdsn%C3%A4mnden/008%20B%201%20ambulansutredningen.pdf) (hämtad 140920).
24. Region Gävleborg (150724). Utveckling av ambulanssjukvården. <http://www.regiongavleborg.se/Startsida/Nyheter/Utveckling-av-ambulanssjukvarden/> (hämtad 150910).
25. Riksföreningen för Ambulanssjuksköterskor (2014). Single Responder – en kostnadseffektiv åtgärd för att öka invånarnas trygghet och minska väntetiden på ambulanssjukvård i Båstads kommun och Örskelljunga kommun?

26. Nya Moderaterna (2015). Motion från Nya Moderaterna 150428
<http://www.skane.se/Public/Protokoll/Regionstyrelsen/2015-09-03/Motion.%20S%C3%A4krare%20v%C3%A5rd%20med%20bed%C3%B6mningsbilar/Motion%20Bed%C3%B6mningsbilar.pdf> (hämtad 150910).
27. Region Skåne (2015). Motionssvar från hälso- och sjukvårdsnämnden 150819
http://beta.skane.se/Public/Protokoll/Hälso-%20och%20sjukvårdsnämnden/2015-08-31/Motion.%20Säkrare%20vård%20med%20bedömningsbilar/HSN_Motionssvar.pdf (hämtad 150910).
28. Region Skåne (2015). Motionssvar från regionstyrelsen 150903.
http://www.skane.se/Public/Protokoll/Regionstyrelsen/2015-09-03/Regionstyrelsen_2015-09-03_protokoll.pdf (hämtad 150910).
29. Region Skåne (2015). Sammanträde regionfullmäktige 150929. <http://www.skane.se/organisation-politik/Kalender/kalender-om-politik/2015/sammantrade-regionfullmaktige1/> (hämtad 150920).
30. Dagens Medicin (130502). Vårdförbundet vill stoppa akutbil <http://www.dagensmedicin.se/dagens-sjukskoterska/facket-vill-stoppa-akutbil> (hämtad 140920).
31. Hallin, K & Tranberg, A (2014). Sjuksköterskans upplevelse av att arbeta som single responder inom ambulanssjukvården – En intervjustudie http://bada.hb.se/bitstream/2320/13939/1/M2014_6.pdf (hämtad 140920).
32. Dagens Medicin (140815). Specialistsjuksköterskor flyr när kompetensen används fel <http://www.dagensmedicin.se/debatt/specialistsjukskoterskor-flyr-nar-kompetensen-anvands-fel> (hämtad 141001).
33. Helsingborgs lasarett, ambulansenheten (130906). Information kommer inom kort <http://www.helsingborgslasarett.se/patienterochnarstaende/enheterochmottagningar/ambulansenheten/forskningochutveckling.4.5fc740db14017badc9b1cb1.html> (hämtad 140920).
34. HLR-rådet (2014). SAVING More lives in Sweden (SAMS). Hur kan vi öka överlevnaden vid hjärtstopp utanför sjukhus? <http://www.hlr.nu/forskning/sams> (hämtad 140920).
35. Region Skånes Prehospitala Enhet (130711). Nulägesbeskrivning http://www.skane.se/sv/Webbplatser/Avdelningen-for-krisberedskap-och-sakerhet/RSPE/Specialomraden/IVPASjukvardslarm/Lagesbeskrivning_2006-08-02/ (hämtad 140920).
36. HLR-rådet (2014). SMS räddar liv <http://www.hlr.nu/sms-raddar-liv> (hämtad 141010).
37. HLR-rådet (2014). Om hjärtstartare <http://www.hlr.nu/start/om-hlr-och-hjartstartare/om-hjartstartare> (hämtad 141010).